

21 september 2017 - nummer 14 - jaargang 2017 - 2018

Inhoud

Uitgelicht...

[Juncker geeft Staat van de Unie-speech in het Europees Parlement](#)

Nieuws uit de Kamer

[Regering beantwoordt vragen over EU-strategie voor Syrië](#)

[Reactie Europese Commissie op vragen over Europees Defensie Actieplan](#)

[Kamerdelegatie neemt deel aan conferentie buitenlands, defensie- en veiligheidsbeleid](#)

[Schriftelijk overleg over de European Market Infrastructure Regulation](#)

[Nader schriftelijk overleg inzake aanpassing comitologie post-Lissabon](#)

[Schriftelijke vragen over het mobiliteitspakket](#)

[Nadere informatieafspraken met regering over EU-voorstellen](#)

Signalering

[Nieuwe Europese voorstellen](#)

Uitgelicht...

Juncker geeft Staat van de Unie-speech in het Europees Parlement

13 september 2017 - Tijdens [de Staat van de Unie-speech van Commissievoorzitter Juncker](#) in het Europees Parlement, schetste hij een positief beeld van de Europese Unie. "The wind is back in Europe's sails", aldus Juncker. Hij presenteerde een verregaand werkprogramma dat 24 oktober zal verschijnen en waarin onder andere een Europese minister van Financiën en transnationale kieslijsten voorgesteld worden. Opvallend was ook de introductie van de Timmermans taskforce, die zich buigt over subsidiariteit en proportionaliteit. Dat is ook van belang voor de Eerste Kamer omdat die uit het werkprogramma van de Europese Commissie eveneens haar prioriteiten kiest ([Europees Werkprogramma van de Eerste Kamer](#)).

Een aantal van Juncker's voorstellen behoeft verdere centralisatie van bevoegdheden naar Brussel, maar daartegenover staat dat bevoegdheden teruggegeven zullen worden aan de lidstaten waar dit logisch is. Het voornemen van de Commissie om groot te zijn op grote zaken betekent volgens Juncker dat zij zich alleen richt op kwesties die de lidstaten niet alleen af kunnen, zoals migratie en klimaatverandering. Andere zaken worden overgelaten aan nationale of lokale autoriteiten. In dit kader wordt deze maand nog een Subsidiariteits- en Proportionaliteitswerkgroep opgezet. De werkgroep zal onder leiding staan van vicevoorzitter van de Europese Commissie, Frans Timmermans, en zal bestaan uit leden van het Europees Parlement en de nationale parlementen. Zij gaan zich buigen over het vraagstuk op welke terreinen de EU de meeste toegevoegde waarde heeft. Over een jaar brengt de taskforce verslag uit van haar bevindingen.

Niet alle politieke groepen konden zich vinden in Juncker's positieve toon. Waar de middenpartijen vooral lovend waren over zijn visie op de EU, bekritiseerden groepen als GUE/NGL (Europees Unitair Links/Noords Groen Links) Juncker vanwege het feit dat hij niet zou weten wat er onder de burgers van Europa leeft. Een woordvoerder van Europe of Freedom and Direct Democracy schertste dat Juncker niets van de Brexit heeft geleerd.

De Brexit zelf, en de daardoor geïnitieerde discussie over de toekomst van Europa, liep als een rode draad door het debat. Op 30 maart 2019, een dag nadat de Brexit zich heeft voltrokken en een paar

weken voor de Europese verkiezingen, zal er een buitengewone top plaatsvinden in Sibiu, Roemenië, waar de toekomstdiscussie over Europa zal worden afgerond.

Maandag 25 september 2017 zal een delegatie van de Eerste Kamer een werkbezoek aan Brussel brengen waarin het witboek en de toekomstdiscussie centraal zullen staan.

Nieuws uit de Kamer

Regering beantwoordt vragen over EU-strategie voor Syrië

10 juli 2017 - De fracties van D66 en de PvdA hebben in de commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking op 12 juni jl. schriftelijke vragen gesteld aan de minister van Buitenlandse Zaken over het op 14 maart 2017 verschenen Europese voorstel voor een nieuwe EU-strategie voor Syrië.

Dit gezamenlijke voorstel van de Europese Commissie en de Hoge Vertegenwoordiger voor Buitenlandse Zaken heeft als doel tot een nieuwe strategie voor de relatie tussen de EU en Syrië te komen. Hierin is het versterken van de rol van de EU bij het vinden van een duurzame politieke oplossing en het bijdragen aan de wederopbouw van Syrië het uitgangspunt.

Op 10 juli 2017 heeft de regering een reactie gestuurd op de gestelde vragen ([34.759, A](#)). Hierin gaat de regering onder meer in op vragen over de politieke rol van de EU, over de terugkeer van vluchtelingen en over de vredesbesprekingen van de VN en het parallelle vredesproces onder auspiciën van Rusland, Turkije en Iran.

lees meer

[Verslag van een schriftelijk overleg inzake vraag EU-strategie Syrië](#)
[Zie dossier E170015 op de Europapoort](#)

Reactie Europese Commissie op vragen over Europees Defensie Actieplan

10 juli 2017 - Op 10 juli 2017 beantwoordde de Europese Commissie vragen van de commissie Buitenlandse Zaken, Defensie en Ontwikkelingssamenwerking over het Europees Defensie Actieplan ([34.690, C](#)).

Dit plan, zoals op 30 november 2016 door de Europese Commissie gepresenteerd, betreft het oprichten van een Europees Defensie Fonds voor defensie-gerelateerd onderzoek en het ontwikkelen van gezamenlijke defensiecapaciteiten, het bevorderen van investeringen in de supply chain van defensie en het versterken van de interne markt voor defensie in de Europese Unie.

In haar reactie gaat de Europese Commissie onder meer in op het doel van het Europees Defensie Actieplan, op de rol van de Europese Commissie en op de relatie met de NAVO.

lees meer

[Brief van de Europese Commissie inzake vragen over het Europees Defensie Actieplan](#)
[Zie dossier E160047 op de Europapoort](#)

Kamerdelegatie neemt deel aan conferentie buitenlands, defensie- en veiligheidsbeleid

9 september 2017 - Van 7 tot 9 september 2017 vond in de hoofdstad van Estland, Tallinn, de halfjaarlijkse Interparlementaire Conferentie plaats over het gezamenlijk buitenland- veiligheids- en defensiebeleid van de Europese Unie. Aan de conferentie namen het Eerste Kamerlid Ben Knapen (CDA) en het Tweede Kamerlid Raymond de Roon (PVV) deel.

Tijdens de plenaire sessies werd onder meer gesproken over nieuwe voorstellen op het gebied van gezamenlijk defensiebeleid, over de relatie met de Verenigde Staten en over cyberveiligheid. Tevens vond een gedachtewisseling met Hoge Vertegenwoordiger Mogherini plaats.

Schriftelijk overleg over de European Market Infrastructure Regulation

12 september 2017 - De vaste commissie voor Financiën heeft op 21 augustus jl. de [antwoorden](#) ontvangen van de minister van Financiën op [vragen](#) van de leden van de PvdA-fractie en D66-fractie over de aanpassing van de *European Market Infrastructure Regulation* (EMIR-verordening) en het [bijbehorende BNC-fiche](#), de mededeling van de Commissie over nadere voorstellen om het toezicht op voor de EU-systeemrelevante central counterparties (CTP's) in derde landen verder te versterken ([COM\(2017\)225](#)) en het Commissievoorstel [COM\(2017\)331](#) voor versterking van het toezicht op CTP's uit derde landen (zie ook [EUupdate nr. 12 2016-2017](#)).

De aandacht van de leden ging met name uit naar het voorstel van de Commissie om de uitzonderingspositie van pensioenfondsen voor de clearingverplichting te verlengen. Deze verplichting houdt in dat de transacties in derivaten gerapporteerd moeten worden aan handelsregisters en dat de gestandaardiseerde derivatencontracten geregistreerd, gesaldeerd en gegarandeerd ('gecleard') moeten worden via een centrale tegenpartijen (CTP's). Met deze clearingverplichting, zoals opgenomen in de EMIR-Verordening, wordt beoogd meer financiële stabiliteit en transparantie op de derivatenmarkt te bewerkstelligen. De leden wilden van de regering weten of het niet essentieel is dat de fondsen zich op korte termijn voorbereiden op clearing. De regering stelt in haar reactie dat ook de pensioenfondsen op termijn nog steeds de stap naar een centrale clearing moeten zetten, maar dat het verstandig is dat in het voorliggende commissievoorstel ruimte wordt gecreëerd om de toegang tot clearing voor pensioenfondsen te verbeteren. Enkele pensioenfondsen doen op dit moment al aan het centraal 'clearen' van enkele onderdelen van hun portefeuille.

In de beantwoording geeft de regering ook aan positief te staan tegenover het voorstel van de commissie om het toezicht op CTP's in derde landen verder te centraliseren en te versterken. Ook gaat de regering in de beantwoording in op de mogelijke gevolgen van dit commissievoorstel voor de Amsterdamse clearingmarkt. De vaste commissie voor Financiën besloot op 12 september om het verslag van het schriftelijk overleg voor kennisgeving aan te nemen en niet in nader overleg met de regering te treden.

lees meer

[Verslag van een schriftelijk overleg over de European Market Infrastructure Regulation](#)

[Zie dossier E170019 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E170025 op de Europapoort](#)

zie eerder

[De European Market Infrastructure Regulation, de Brexit en de pensioenfondsen \(nieuwsbrief EUupdate nr. 12 - 2016 - 2017\)](#)

Nader schriftelijk overleg inzake aanpassing comitologie post-Lissabon

21 september 2017 - De verordeningvoorstellen voor de modernisering van de comitologieprocedure post-Lissabon zijn in de commissie voor Europese Zaken met bijzondere aandacht in behandeling genomen en hebben in het voorjaar geleid tot een technische briefing van de Europese Commissie en een gesprek met deskundigen. Op 26 april 2017 heeft de commissie middels vragen van de leden van de fracties van de PVV en van de SP schriftelijke overleg gevoerd met de regering. De regering heeft op 6 juli 2017 hierop gereageerd ([34.756, A](#)).

De leden van de SP-fractie zien in de brief van 6 juli echter aanleiding voor het stellen van [vervolgvragen](#). Met name verwijzen zij naar een aantal onbeantwoorde vragen waarop zij graag een reactie zien, zoals vragen over de keuze van de vorm van besluitvorming in de comitologieprocedure voor de versterking van de democratische legitimiteit.

Deze leden vragen de regering ook nadere toelichting op de door de regering genoemde uitzonderingsgronden voor openbaarmaking van onderzoeken die ten grondslag liggen aan de door de European Food Safety Authority (EFSA) uitgebrachte adviezen. Zij vragen ook nadere toelichting op de belangafweging die volgens de regering in de praktijk moet worden gemaakt bij openbaarmaking en of deze afweging ook ten koste kan gaan van de (versterking van de) democratische legitimiteit. Zij vragen met andere woorden of in voorkomende gevallen andere (economische) belangen kunnen prevaleren boven democratische legitimiteit van de besluitvorming.

lees meer

[Brief aan de Minister van Buitenlandse Zaken met nadere vragen inzake comitologie](#)

[Zie dossier E170006 op de Europapoort](#)
[Zie dossier E170012 op de Europapoort](#)

zie eerder

[Commissie EUZA verdiept zich in modernisering comitologie \(nieuwsbrief EUpdate nr. 8 - 2016 - 2017\)](#)
[Europese Commissie licht modernisering comitologieprocedure toe \(nieuwsbrief EUpdate nr. 7 - 2016 - 2017\)](#)

Schriftelijke vragen over het mobiliteitspakket

21 september 2017 - De vaste commissies voor Infrastructuur, Milieu en Ruimtelijke Ordening (IMRO) en Economische Zaken (EZ) hebben tijdens hun vergadering op 12 september 2017 inbreng geleverd voor schriftelijk overleg met de regering over het Europese mobiliteitspakket. In hun [brief van 21 september 2017](#) wordt gefocust op vijf voorstellen. Dit betreft onder meer twee voorstellen over wegbeprijzing: het [voorstel voor een richtlijn betreffende de interoperabiliteit van elektronische tolheffingssystemen grensoverschrijdende uitwisseling van informatie over niet-betaling](#) en het [voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijn 1999/62/EG betreffende het in rekening brengen van het gebruik van bepaalde infrastructuurvoorzieningen aan zware vrachtvoertuigen](#). Daarnaast worden vragen gesteld over de drie sociale voorstellen van het mobiliteitspakket: (1) [voorstel voor een verordening tot wijziging van verordeningen wat betreft de minimumeisen voor maximale dagelijkse en wekelijkse rijtijden, minimumonderbrekingen en dagelijkse en wekelijkse rusttijden, en wat betreft positionering door middel van tachografen](#), (2) [voorstel voor een richtlijn tot wijziging van Richtlijnen inzake de handhavingsvoorschriften en tot vaststelling van specifieke regels met betrekking tot de terbeschikkingstelling van bestuurders in de wegvervoersector](#) en het (3) [voorstel voor een verordening houdende wijziging van de verordeningen om deze aan te passen aan ontwikkelingen in de wegvervoersector](#).

De fractieleden van de VVD stellen onder meer enkele vragen over de subsidiariteit en proportionaliteit van de voorstellen. Zij vragen onder andere hoe de minister van Infrastructuur en Milieu tegen de afschaffing van het vignetsysteem aankijkt, gelet op de beperking van de keuzevrijheid in het wegbeprijzingsinstrumentarium van de lidstaten. Verder vragen de leden of de minister met hen van oordeel is dat sociale rechten in eerste instantie de verantwoordelijkheid van de lidstaten zelf moet blijven.

De SP-fractieleden gaan nader in op de uitstoot van CO2 in het kader van het belastingen van het wegverkeer naar uitstoot van dit broeikasgas. Zij vragen de minister naar de controle en handhaving. Daarnaast hebben zij vragen over de bescherming van de privacy bij het betalen van tolheffing door wegvervoerders.

De minister is verzocht haar beantwoording uiterlijk 20 oktober 2017 de Kamer toe te sturen.

Het omvangrijke mobiliteitspakket – bestaande uit een mededeling, drie voorstellen voor een verordening en vijf richtlijnvoorstellen – is door de Europese Commissie op 31 mei 2017 gepubliceerd en is onderdeel van de uitvoering van de Strategie voor de Energie-Unie in het kader van emissieluw reizen en mobiliteit. Het pakket heeft tot doel de mobiliteitssector te innoveren, gelet op de economische, technologische en sociale ontwikkelingen. Daarbij wordt ook nadrukkelijk aandacht besteed aan aspecten op het terrein van milieu.

lees meer

[Brief aan minister van Infrastructuur en Milieu inzake vragen over het Europese mobiliteitspakket](#)

[Zie dossier E170020 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E170022 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E170026 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E170027 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E170028 op de Europapoort](#)

zie eerder

[Commissies IMRO en EZ pakken twee ontwerprichtlijnen op uit het nieuwe mobiliteitspakket \(nieuwsbrief EUpdate nr. 13 - 2016 - 2017\)](#)

Nadere informatieafspraken met regering over EU-voorstellen

28 september 2017 - De staatssecretaris van Financiën heeft de eerdere - mondelinge - afspraken met de Eerste Kamer over de informatievoorziening inzake de voortgang van de onderhandelingen over de Europese vennootschapsbelastingvoorstellen CCTB en CCCTB, per [brief van 7 september jl.](#) bevestigd. (zie [artikel EUpdate nr. 13 2016-2017](#)) In zijn brief kondigt de staatssecretaris aan dat hij de Kamer tijdig - en zo nodig aanvullend op de geannoteerde agenda voor de ECOFIN-Raad - zal informeren zodra een politiek akkoord over het CCTB- of het CCCTB-voorstel aanstaande is. De staatssecretaris streeft ernaar dit in een *zo vroeg mogelijk stadium*, zo mogelijk ten minste 15 dagen van tevoren, te doen. Zo kan de Eerste Kamer hierover nog met de regering in overleg te treden.

De nadere informatieafspraken vloeien voort uit de onbevredigende wijze waarop de regering de Eerste Kamer eerder had geïnformeerd over de voortgang van de onderhandelingen over het CCCTB- en het CCTB-voorstel en in het bijzonder het [voorstel ATAD2 inzake de hybride mismatches met derde landen](#). (zie [artikel EUpdate nr. 11 2016-2017](#)). Naar aanleiding hiervan hebben enkele leden van de vaste commissie voor Financiën op 6 juni 2017 mondeling overleg gevoerd met de staatssecretaris. Hierin zijn nieuwe afspraken gemaakt over de toekomstige informatievoorziening over de nog lopende onderhandelingen over het CCTB- en het CCCTB-voorstel. Op [verzoek](#) van de Eerste Kamer zijn deze afspraken nu door de staatssecretaris bevestigd. De vaste commissie voor Financiën heeft op 12 september 2017 besloten de brief van de regering voor kennisgeving aan te nemen.

De informatievoorziening over de Europese vennootschapsbelastingvoorstellen vormde voor de Eerste Kamer ook aanleiding om de regering, in een [brief van 11 juli jl. aan minister-president Rutte](#), te vragen hoe zij *in het algemeen* de informatievoorziening aan de Eerste Kamer in de toekomst wil invullen bij EU-dossiers waar de Eerste Kamer een *bijzonder politiek belang* aan hecht. De minister van Buitenlandse Zaken heeft op 1 september 2017 namens de minister-president een [reactie aan de Eerste Kamer](#) gestuurd waarin hij de huidige praktijk van informatievoorziening over EU-voorstellen onder de aandacht brengt.

lees meer

[Zie dossier E160043 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E160044 op de Europapoort](#)

[Zie dossier E160046 op de Europapoort](#)

[Verslag van een schriftelijk overleg over de informatievoorziening van de regering inzake de onderhandelingen rond de C\(C\)CTB-voorstellen](#)

zie eerder

[Afspraken over tijdige informatievoorziening EU-voorstellen \(nieuwsbrief EUpdate nr. 13 - 2016 - 2017\)](#) [Vervolg procedure EU-voorstellen pakket vennootschapsbelasting \(nieuwsbrief EUpdate nr. 11 - 2016 - 2017\)](#)

Signalering

Nieuwe Europese voorstellen

21 september 2017 - De Eerste Kamer maakt voor haar Europese werkzaamheden wekelijks een overzicht van recent gepresenteerde Europese voorstellen. Dit overzicht bevat links naar de meest recente overzichten, verdeeld naar directoraat-generaal én naar de commissie in de Eerste Kamer die erover gaat. De betreffende commissie besluit of een Europees voorstel nader wordt bestudeerd. Besluit een commissie een Europees voorstel inhoudelijk te behandelen, dan wordt op de Europapoort de Europese website van de Eerste Kamer - een apart dossier aangemaakt.

Heeft u als lezer van deze EUpdate commentaar op een Europees voorstel?
Maak dan gebruik van het contactformulier op de commissiepagina's van de Europapoort.

lees meer

[Week 36](#)

[Week 37](#)

[Week 38](#)

Colofon

Via deze [link](#) kunt u zich vrijblijvend aanmelden als lezer van EUpdate.

Deze nieuwsbrief biedt actuele informatie in het kader van de parlementaire controle van de Eerste Kamer op het Europese beleids- en wetgevingsproces. Tevens geeft deze nieuwsbrief voor belangstellenden inzicht in de wijze waarop de Eerste Kamer haar controlerende taken uitvoert en informatie over de voortgang op actuele beleidsterreinen.

Via elektronische links biedt de nieuwsbrief direct toegang tot openbare documenten en dossiers.

De EUpdate verschijnt driewekelijks.

De nieuwsbrief wordt samengesteld door de ambtelijke staf van de Eerste Kamer.

Aan de informatie in deze nieuwsbrief kunnen geen rechten worden ontleend.
Vragen en suggesties over de inhoud kunt u mailen aan de [redactie](#).